

บทที่ 3

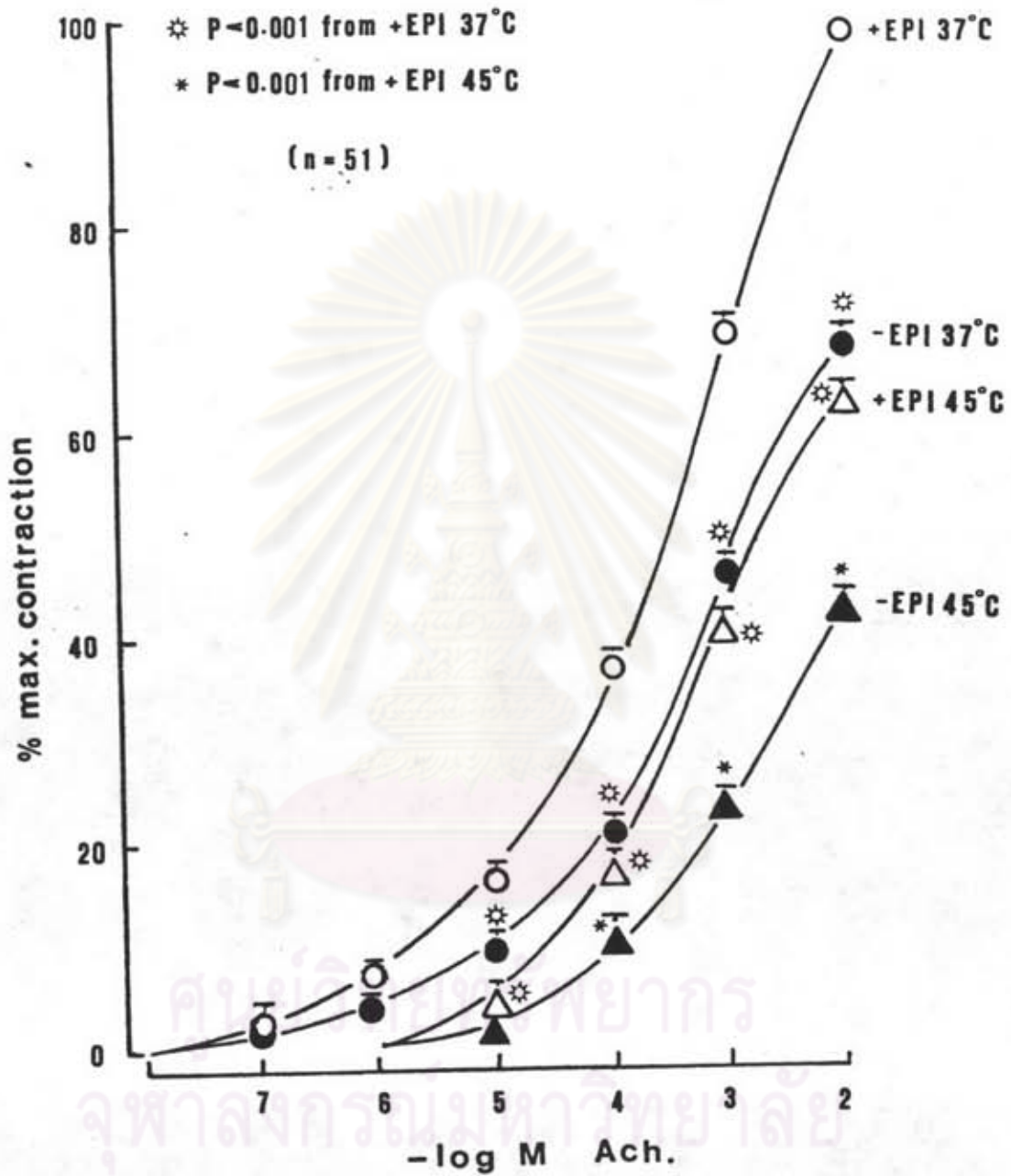
ผลการทดลอง

1. ศึกษาผลของ acetylcholine ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 3)

จากการทดลองเมื่อให้ acetylcholine แบบ cumulative dose ขนาดความเข้มข้น 10^{-7} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส และความเข้มข้น 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส พบว่าเริ่มมีการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ การหดตัวจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าเพิ่มความเข้มข้นของ acetylcholine จนถึงความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้เกิดการหดตัวมากที่สุดของชิ้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ทั้งที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้น้อยกว่าที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) ที่ความเข้มข้น 10^{-5} ถึง 10^{-2} M โดยหดตัวได้มากที่สุดคิดเป็น $68.82 \pm 1.52\%$ ของการหดตัวสูงสุด (maximum contraction) ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว (ซึ่งคิดเป็น 100 %)

ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส พบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.001$) ตั้งแต่ความเข้มข้น 10^{-5}

รูปที่ 3 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

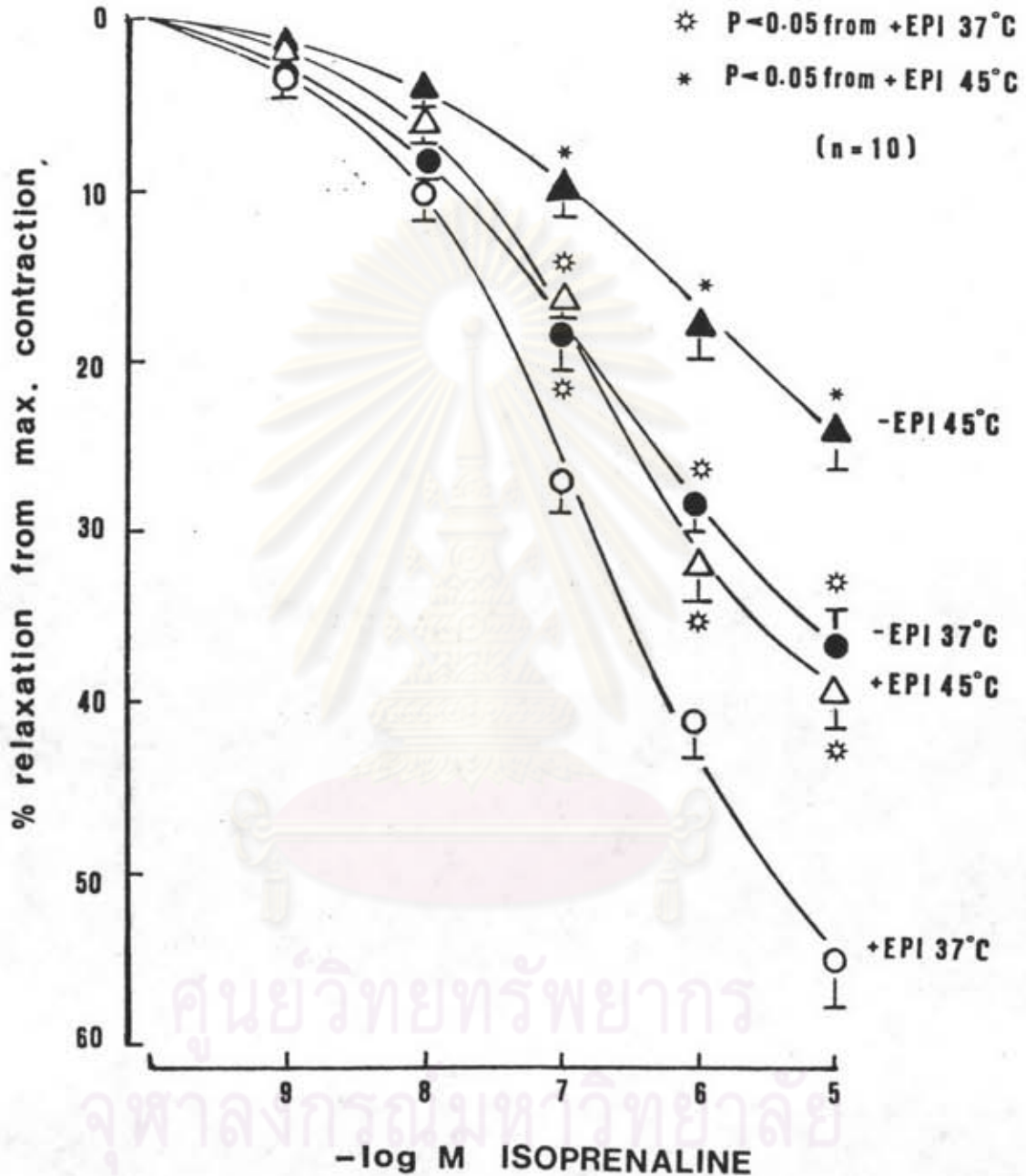
จนถึง $10^{-2}M$ โดยที่สามารถหดตัวได้มากที่สุดเพียง 64.58 ± 2.17 % ของการหดตัวสูงสุด (maximum contraction) ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส (ซึ่งคิดเป็น 100 %) ในขณะที่เดียวกันที่อุณหภูมิเดียวกันนี้ทำให้การหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติตั้งแต่ความเข้มข้น 10^{-4} จนถึง $10^{-2}M$ โดยหดตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 44.68 ± 1.72 % ของการหดตัวสูงสุด

2. ศึกษาผลของสารที่ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่คลายตัวจากการทดลองภายหลังให้ acetylcholine $10^{-2}M$ ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่หดตัวสูงสุดแล้วจึงให้สารต่าง ๆ ที่ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่คลายตัว แบบ cumulative dose ได้ผลดังต่อไปนี้

2.1 ผลของ isoprenaline (รูปที่ 4)

isoprenaline $10^{-5}M$ ทำให้เริ่มมีการคลายตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่และที่ความเข้มข้น $10^{-5}M$ ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่คลายตัวมากที่สุดของชั้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

2.1.1 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 56.68 ± 6.78 % ของการหดตัวสูงสุด (เป็นการหดตัวที่เกิดจากการให้ acetylcholine $10^{-2}M$ ก่อนให้ isoprenaline) ในขณะที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวคลายตัวได้เพียง 37.37 ± 5.69 % ของการหดตัวสูงสุด ซึ่งการคลายตัวนี้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้น 10^{-7} ถึง $10^{-5}M$ โดยเปรียบเทียบกันระหว่างแต่ละความเข้มข้น

รูปที่ 4 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหูฉลาม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อหูฉลาม (-EPI) ให้คลายตัวด้วย isoprenaline ภายหลังจากที่กระตุ้นให้เกิดการหดตัวสูงสุดด้วย acetylcholine 10^{-2} M ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

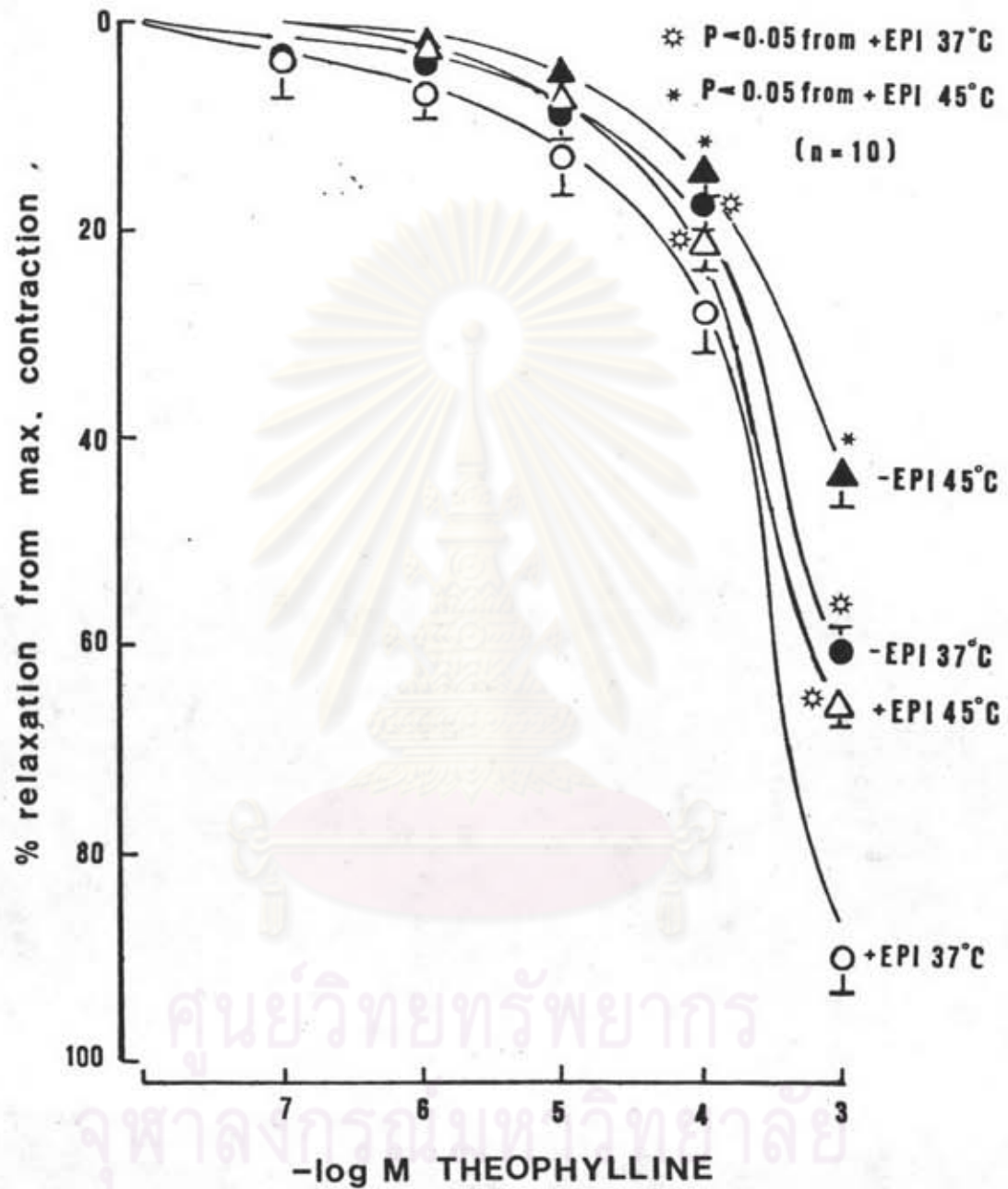
2.1.2 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้น 10^{-7} ถึง 10^{-5} M โดยคลายตัวมากที่สุดคิดเป็น 39.03 ± 4.02 % ของการหดตัวสูงสุด ในกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวก็เช่นกันจะคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยเปรียบเทียบกันในความเข้มข้นเท่ากันคิดเป็น 24.97 ± 2.89 % ของการหดตัวสูงสุด

2.2 ผลของ Theophylline (รูปที่ 5)

Theophylline 10^{-7} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส และความเข้มข้น 10^{-6} M ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส ทำให้เริ่มมีการคลายตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อและที่ความเข้มข้น 10^{-3} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อคลายตัวมากที่สุดของชิ้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

2.2.1 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 89.14 ± 6.56 % ของการหดตัวสูงสุด (เป็นการหดตัวที่เกิดจากการให้ acetylcholine 10^{-2} M ก่อนให้ theophylline) ในขณะที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวคลายตัวได้เพียง 62.38 ± 6.67 % ของการหดตัวสูงสุด ซึ่งการคลายตัวนี้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้น 10^{-4} และ 10^{-3} M

2.2.2 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

รูปที่ 5 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหูฉลาม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อหูฉลาม (-EPI) ให้คลายตัวด้วย theophylline ภายหลังจากกระตุ้นให้เกิดการหดตัวสูงสุดด้วย acetylcholine 10^{-2} M ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

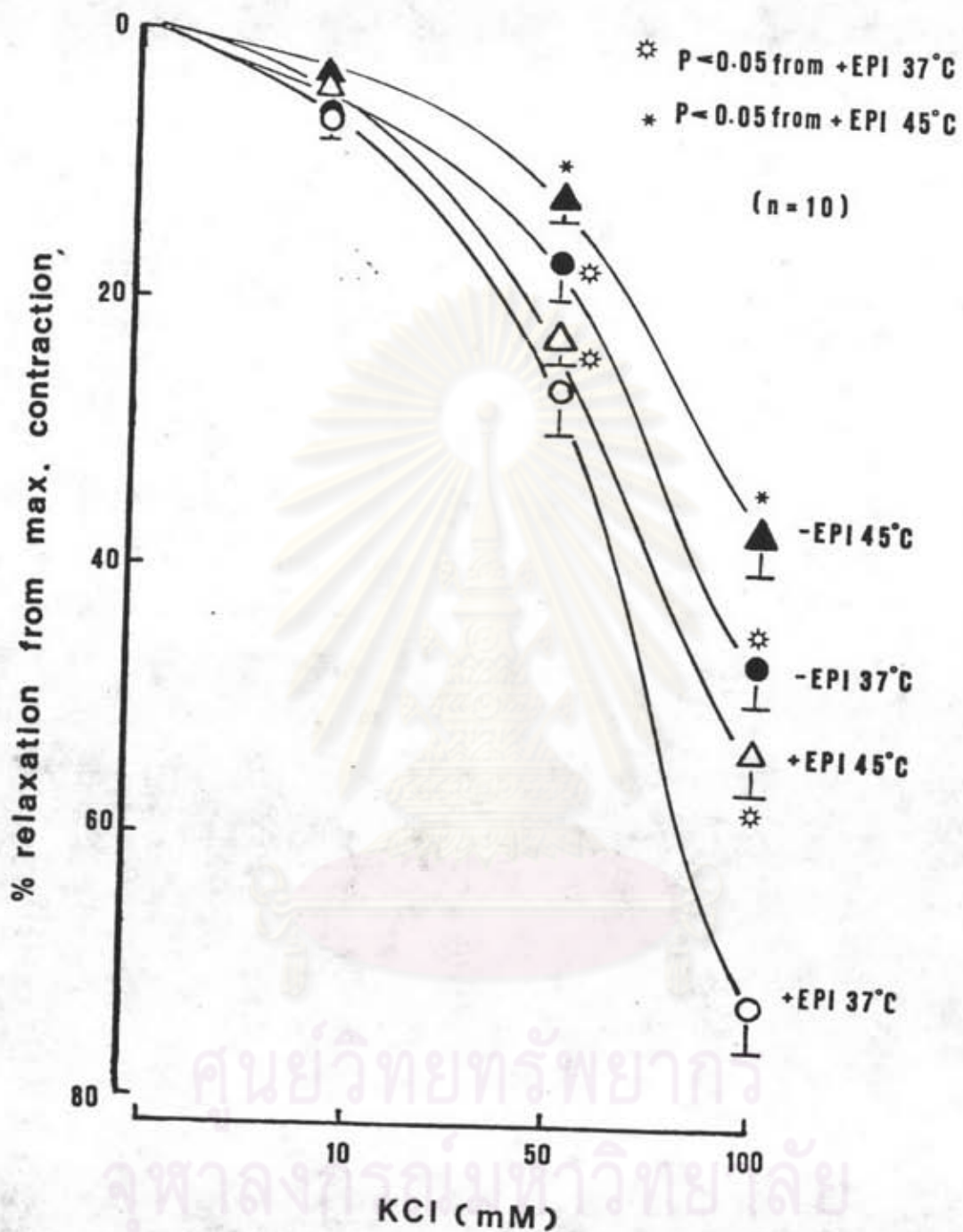
ที่ความเข้มข้น 10^{-4} และ 10^{-3} M โดยคลายตัวมากที่สุดคิดเป็น 63.71 ± 5.87 % ของการหดตัวสูงสุด ในกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวก็เช่นกันจะคลายตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นเท่ากันคิดเป็น 45.72 ± 4.19 % ของการหดตัวสูงสุด

2.3 ผลของ KC1 (รูปที่ 6)

KC1 10 mM ทำให้เริ่มการคลายตัวและความเข้มข้น 100 mM ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อคลายตัวมากที่สุดของชั้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

2.3.1 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 72.05 ± 8.94 % ของการหดตัวสูงสุดในขณะที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวคลายตัวได้เพียง 47.19 ± 8.28 % ของการหดตัวสูงสุด (เป็นการหดตัวที่เกิดจากการให้ acetylcholine 10^{-3} M ก่อนให้ KC1) ซึ่งการคลายตัวนี้จะน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้น 50 และ 100 mM

2.3.2 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้น 50 และ 100 mM โดยคลายตัวมากที่สุดเพียง 54.30 ± 7.99 % ของการหดตัวสูงสุดในกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวก็เช่นกันจะคลายตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นเท่ากันคิดเป็น 37.23 ± 7.68 % ของการหดตัวสูงสุด

รูปที่ 6 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (-EPI) ให้คลายตัวด้วย KCl ภายหลังที่กระตุ้นให้เกิดการหดตัวสูงสุดด้วย acetylcholine 10^{-2} M ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

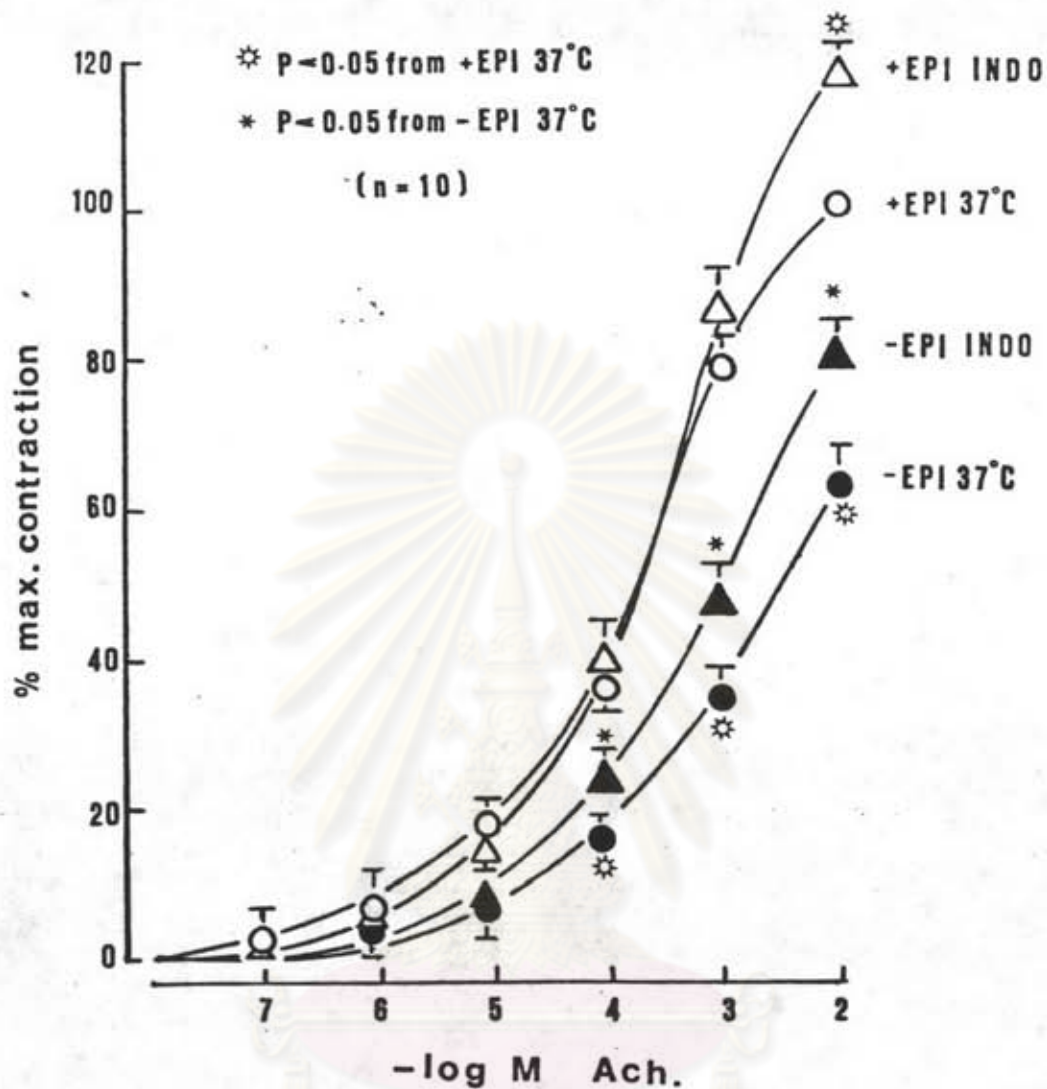
3 ศึกษาผลของสาร antagonist ก่อนให้ acetylcholine แบบ cumulative dose ต่อการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว และไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส ได้ผลดังต่อไปนี้

3.1 ผลของ indomethacin

3.1.1 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส (รูปที่ 7)

acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-7} M จะทำให้เริ่มมีการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ทั้งในกลุ่มที่ให้ acetylcholine อย่างเดียว (กลุ่มควบคุม) และในกลุ่มที่ให้ indomethacin ก่อนให้ acetylcholine (กลุ่มทดลอง) โดยในกลุ่มควบคุม acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-4} ถึง 10^{-2} M จะทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้มากที่สุดเพียง 64.78 ± 2.13 % ของการหดตัวสูงสุด (ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวคิดเป็น 100 %)

ในกลุ่มทดลอง ซึ่งให้ indomethacin ก่อนให้ acetylcholine พบว่า acetylcholine 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวมากกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยการหดตัวมากที่สุดคิดเป็น 120.94 ± 4.33 % ของการหดตัวสูงสุด (การหดตัวมากที่สุดของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุม คิดเป็น 100 %) ขณะเดียวกันกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มทดลองหดตัวมากกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นของ acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M โดยจะหดตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 80.10 ± 4.62 % ของการหดตัวสูงสุด

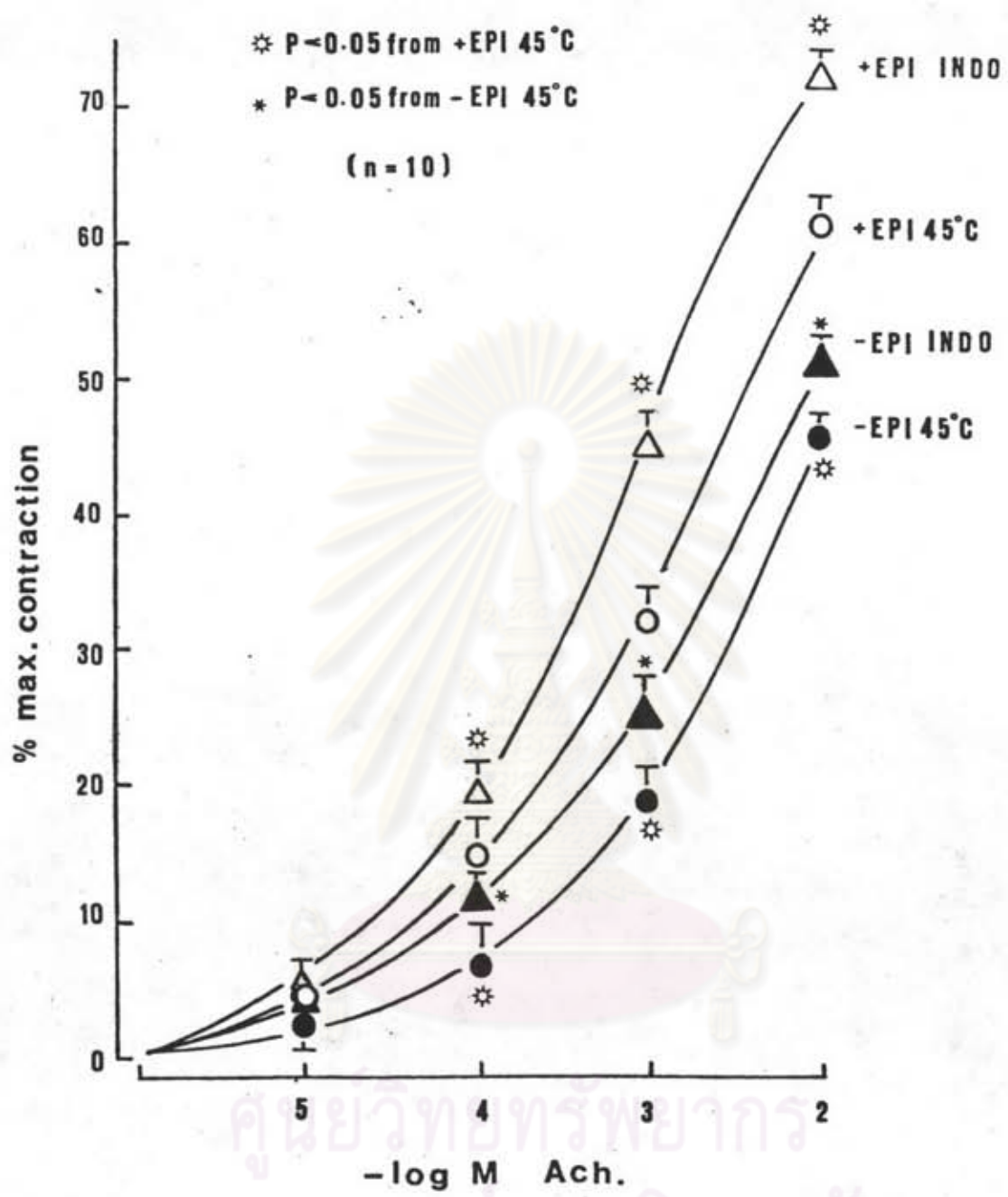

รูปที่ 7 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) อย่างเดียว และ Ach หลังให้ indomethacin 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

3.1.2 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 8)

Acetylcholine 10^{-5} M ทำให้เริ่มมีการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบ หลอดลมไก่ ความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้เกิดการหดตัวสูงสุดในกล้ามเนื้อเรียบ หลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ทั้งกลุ่มที่ให้ acetylcholine อย่างเดียว (กลุ่มควบคุม) และในกลุ่มที่ให้ indomethacin ก่อนให้ acetylcholine (กลุ่มทดลอง) โดยในกลุ่มควบคุม acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-4} ถึง 10^{-2} M จะทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว หดตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้มากที่สุดเพียง 61.33 ± 4.72 % ของการหดตัวสูงสุด (ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส คิดเป็น 100 %) และกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้มากที่สุดเพียง 44.56 ± 2.22 % ของการหดตัวสูงสุด

ในกลุ่มทดลอง ให้ indomethacin ก่อนพบว่า acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวมากกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยการหดตัวมากที่สุดคิดเป็น 74.21 ± 5.37 % ของการหดตัวสูงสุด (การหดตัวมากที่สุดของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส คิดเป็น 100 %) ขณะเดียวกันกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มทดลองหดตัวมากกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นของ acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M โดยจะหดตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 52.49 ± 5.09 % ของการหดตัวสูงสุด

ศูนย์วิทยาศาสตร์การ
 จฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 8 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนัง (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) อย่างเดียว และ Ach หลังให้ indomethacin 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE. % max. contraction คัดจากอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส

3.1.3 เปรียบเทียบผลของ การให้ indomethacin ก่อน ให้ atylcholine ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 9)

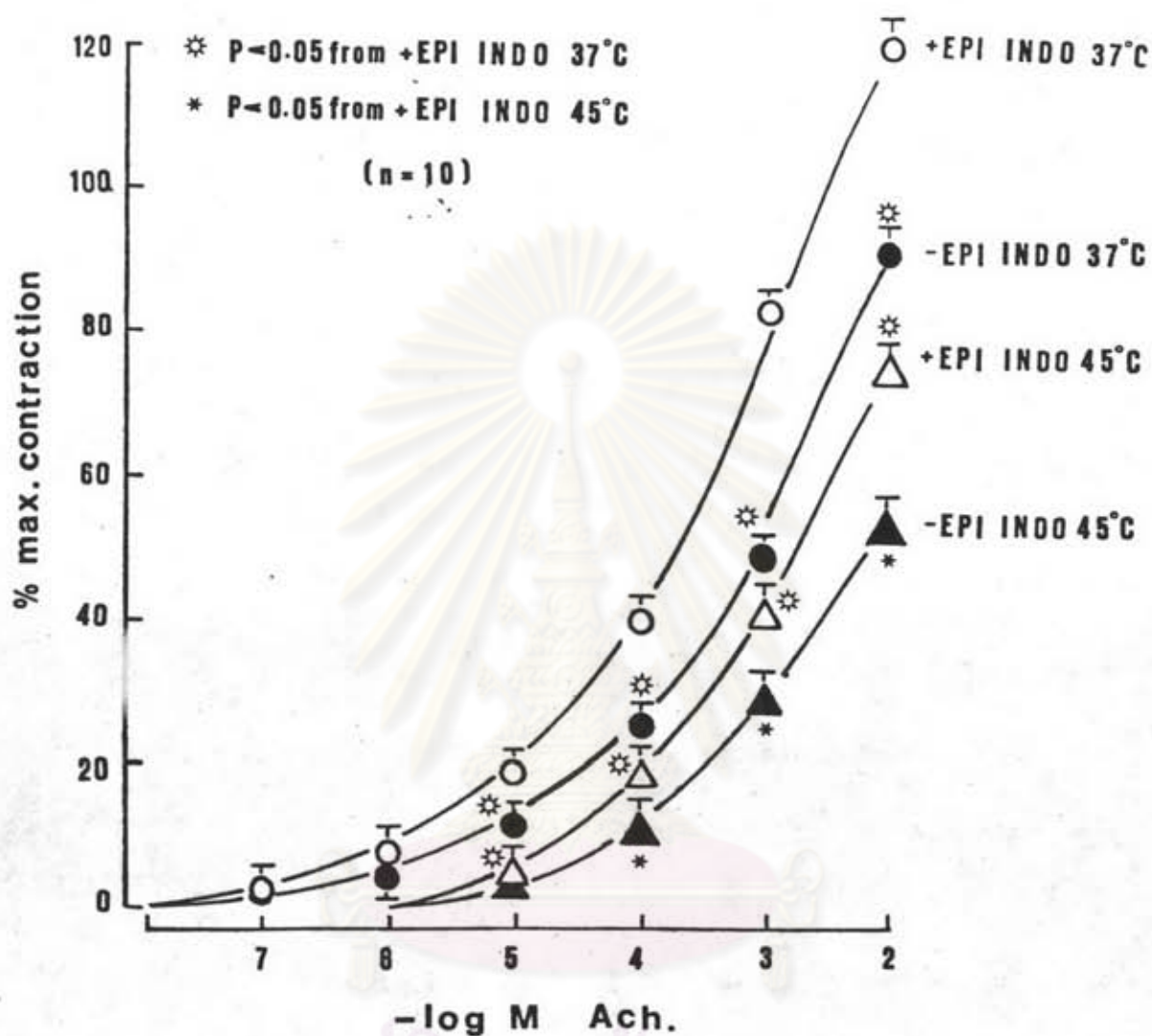
Acetylcholine 10^{-7} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส และขนาด ความเข้มข้น 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียสทำให้เริ่มมีการหดตัวของ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ ความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลม ไก่หดตัวมากที่สุดของชิ้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อ เยื่อหุ้มและไม่มีเนื้อเยื่อหุ้ม ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

จากการทดลองที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส acetylcholine 10^{-5} ถึง 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อ เรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่- ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และยังพบว่ากล้ามเนื้อเรียบ หลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส หดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อ เรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นเดียวกันด้วย

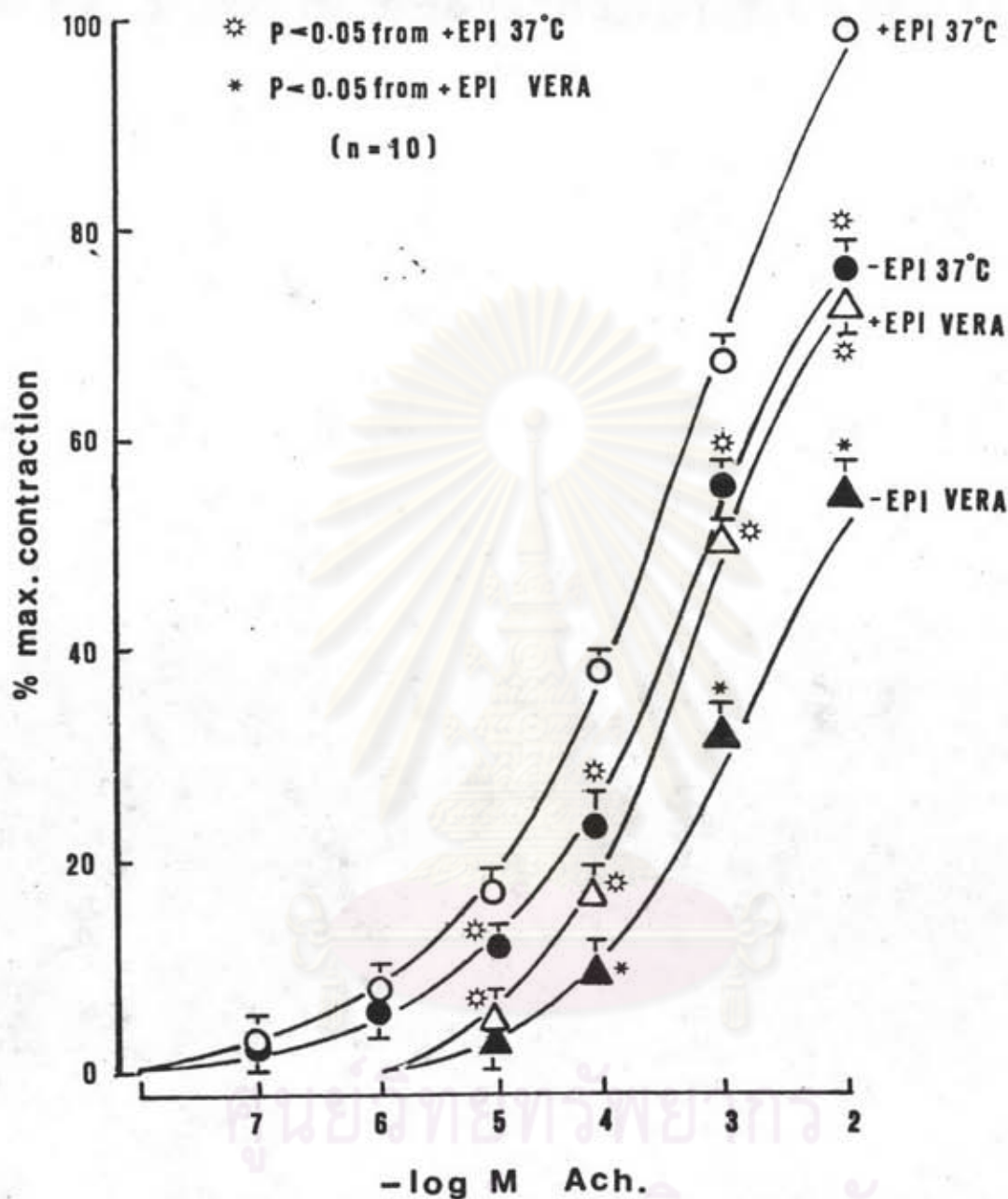
3.2 ผลของ verapamil

3.2.1 อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส (รูปที่ 10)

Acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-7} M ทำให้เริ่มมีการหดตัวของ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มและไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มในกลุ่มที่ให้ - acetylcholine อย่างเดียว (กลุ่มควบคุม) ความเข้มข้น 10^{-5} M ทำให้ เริ่มมีการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ในกลุ่มที่ให้ verapamil ก่อนให้ acetylcholine (กลุ่มทดลอง) และความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อ เรียบหลอดลมไก่ทั้งสองกลุ่มหดตัวได้มากที่สุดทั้ง 2 กลุ่ม

รูปที่ 9 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) หลังให้ indomethacin 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE. % max. contraction คัดจาก Ach อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ที่ไม่ได้ indomethacin

รูปที่ 10 แสดง cumulative log dose-response curve, ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) อย่างเดียว และ Ach หลังให้ verapamil (VERA) 10^{-6} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

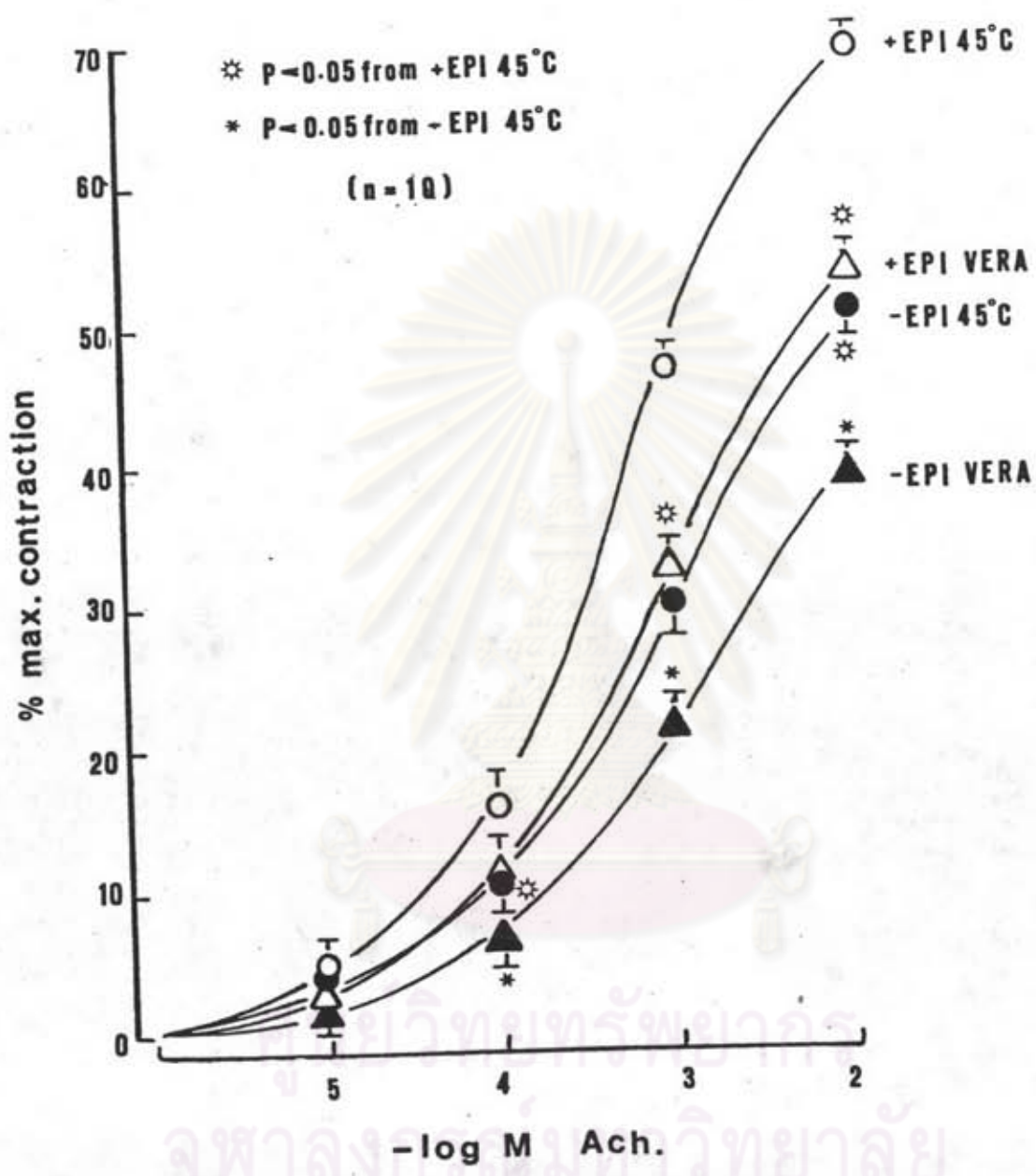
ในกลุ่มควบคุม acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-5} ถึง 10^{-2} M จะทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดรตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดรตัวได้มากที่สุดเพียง $76.46 \pm 1.79\%$ ของการหดรตัวสูงสุด (ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มในกลุ่มควบคุมคิดเป็น 100 %)

ในกลุ่มทดลอง ซึ่งให้ verapamil ก่อนพบว่า acetylcholine 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดรตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยหดรตัวมากที่สุดคิดเป็น $74.05 \pm 2.29\%$ ของการหดรตัวสูงสุด (การหดรตัวมากที่สุดของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มของกลุ่มควบคุมคิดเป็น 100 %) ขณะเดียวกันกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มของ กลุ่มทดลองหดรตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นของ acetylcholine 10^{-5} ถึง 10^{-2} M โดยจะหดรตัวได้มากที่สุดคิดเป็น $55.09 \pm 2.85\%$ ของการหดรตัวสูงสุด

3.2.2 อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 11)

Acetylcholine 10^{-5} M จะทำให้เริ่มมีการหดรตัวและที่ขนาดความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้เกิดการหดรตัวสูงสุดในกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มและไม่มีเนื้อเยื่อหุ้ม ทั้งในกลุ่มที่ให้ acetylcholine อย่างเดียว (กลุ่มควบคุม) และในกลุ่มที่ให้ verapamil ก่อนให้ acetylcholine (กลุ่มทดลอง) โดยกลุ่มควบคุม acetylcholine ที่ความเข้มข้น 10^{-3} ถึง 10^{-2} M จะทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดรตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยที่กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหุ้มหดรตัวได้มากที่สุดเพียง $71.31 \pm 2.27\%$

รูปที่ 11 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) อย่างเดียว และ Ach หลังให้ verapamil (VERA) $10^{-5}M$ ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE. %max. contraction คัดจาก อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส

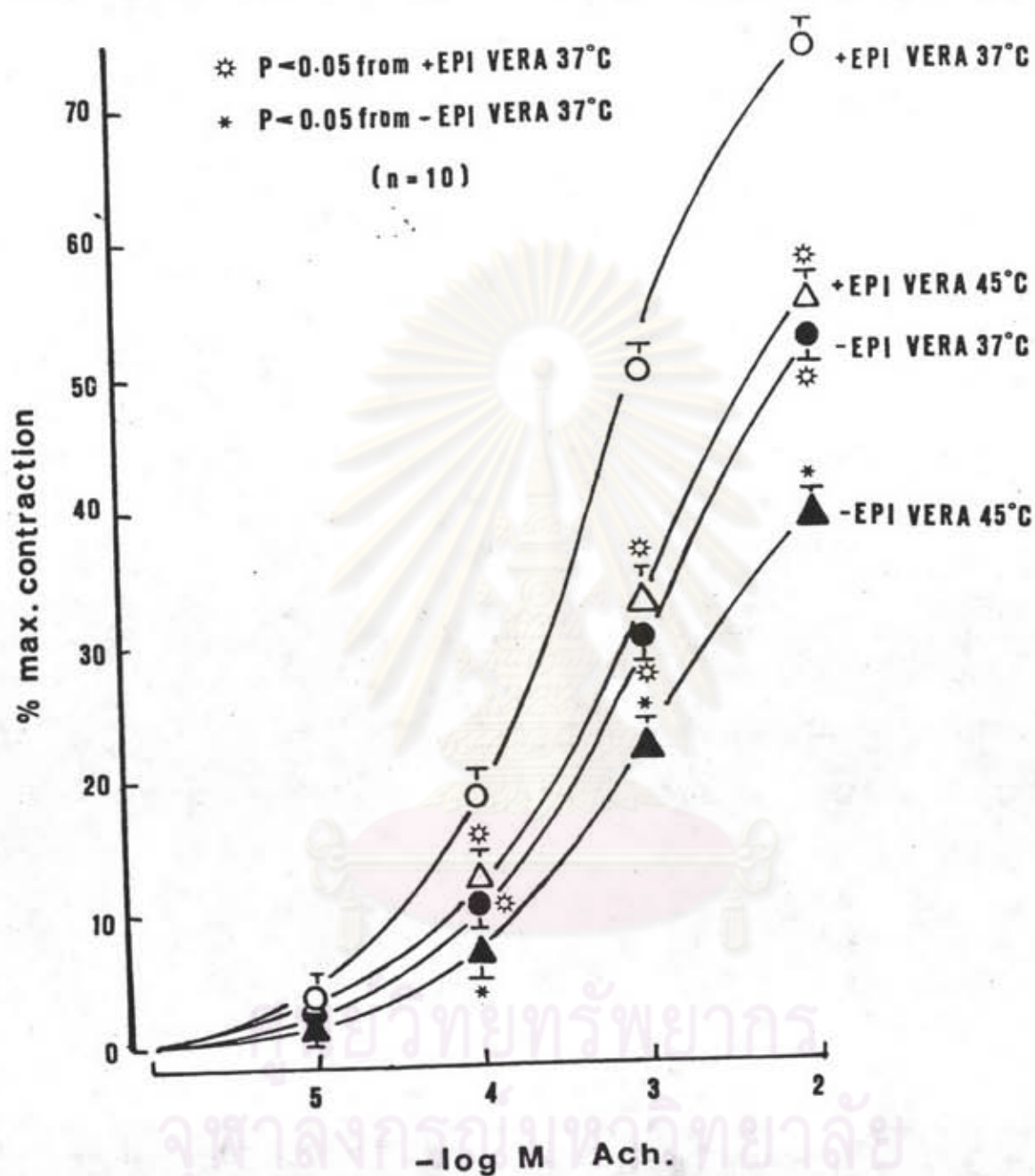
ของการหดตัวสูงสุด (ของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส คิดเป็น 100 %) และกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้มากที่สุดเพียง 52.83 ± 2.32 % ของการหดตัวสูงสุด

ในกลุ่มทดลอง พบว่า acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยการหดตัวมากที่สุดคิดเป็น 53.99 ± 2.70 % ของการหดตัวสูงสุด (การหดตัวมากที่สุดของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส คิดเป็น 100 %) ขณะเดียวกันกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มทดลองหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ความเข้มข้นของ acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M โดยจะหดตัวได้มากที่สุดคิดเป็น 39.01 ± 2.44 % ของการหดตัวสูงสุด

3.2.3 เปรียบเทียบผลของการให้ verapamil ก่อนให้ - acetylcholine ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 12)

Acetylcholine 10^{-5} M ทำให้เริ่มมีการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ความเข้มข้น 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่หดตัวมากที่สุดของชั้นเนื้อทุกชนิด ได้แก่ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส

ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส acetylcholine 10^{-4} ถึง 10^{-2} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) เมื่อเปรียบเทียบกันที่อุณหภูมิเดียวกันและยังพบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียสหดตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส ที่ความเข้มข้นเดียวกัน

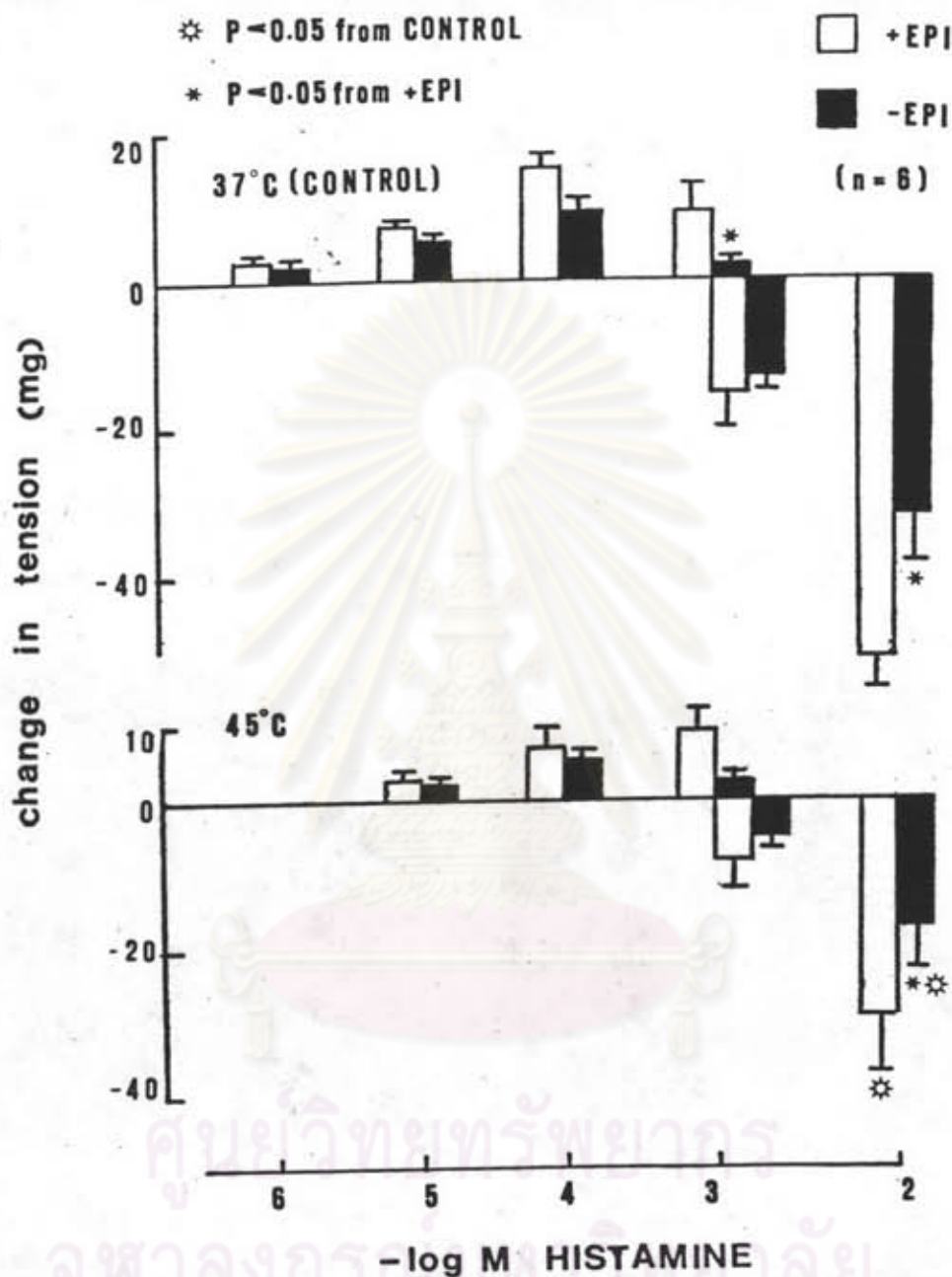
รูปที่ 12 แสดง cumulative log dose-response curve ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อหัวใจ (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อหัวใจ (-EPI) ด้วย acetylcholine (Ach) หลังให้ verapamil (VERA) 10^{-6} M ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE. % max. contraction คัดจาก Ach อย่างเดียว อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส

4 ผลของ histamine ต่อการทำงานของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่อุณหภูมิ 37 และ 45 องศาเซลเซียส (รูปที่ 13)

การให้ histamine แบบ cumulative dose พบว่า histamine $10^{-6}M$ ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส (กลุ่มควบคุม) และขนาดความเข้มข้น $10^{-5}M$ ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส (กลุ่มทดลอง) ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้เริ่มหดตัว ที่ความเข้มข้น $10^{-3}M$ กล้ามเนื้อเรียบทั้งสองกลุ่มจะหดตัวและตามด้วยการคลายตัวทันที (biphasic response) โดยพบว่า กล้ามเนื้อเรียบที่ไม่มีเนื้อเยื่อผิวของทั้งสองกลุ่มหดตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ขนาดความเข้มข้น $10^{-2}M$ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ทั้งสองกลุ่มจะคลายตัวได้มากที่สุด โดยพบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่ไม่มีเนื้อเยื่อผิวของทั้งสองกลุ่มคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่มีเนื้อเยื่อผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

ที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่มีเนื้อเยื่อผิวและไม่มีเนื้อเยื่อผิวไม่ตอบสนองต่อ histamine $10^{-6}M$ ที่ความเข้มข้น 10^{-5} และ $10^{-4}M$ กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่มีเนื้อเยื่อผิวและไม่มีเนื้อเยื่อผิวจะหดตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) แต่ที่ขนาดความเข้มข้น $10^{-3}M$ ไม่เปลี่ยนแปลงจากกลุ่มควบคุม และที่ขนาดความเข้มข้น $10^{-2}M$ จะทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่มีเนื้อเยื่อผิวและไม่มีเนื้อเยื่อผิวคลายตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

5 ศึกษากลไกการหดและคลายตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไ้ที่มีเนื้อเยื่อผิวและไม่มีเนื้อเยื่อผิวที่เกิดจากการให้ histamine ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส โดยให้ antagonists ก่อนให้ histamine แบบ cumulative dose ได้ผลดังต่อไปนี้

รูปที่ 13 แสดง cumulative log dose-response histogram ซึ่งได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (-EPI) ด้วย histamine ที่อุณหภูมิ 37 (บน) และ 45 (ล่าง) องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

5.1 ผลของ propranolol (รูปที่ 14)

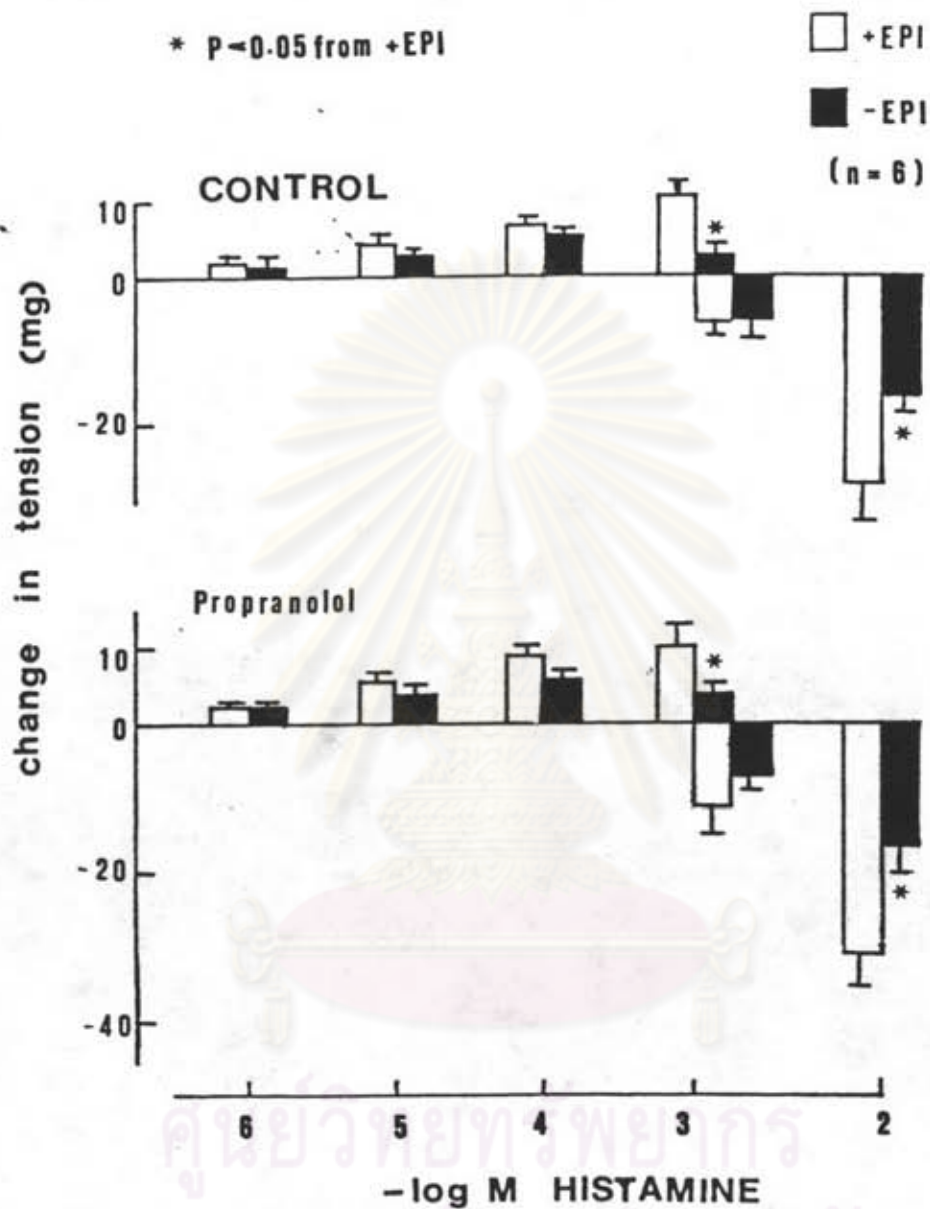
กลุ่มควบคุม (ได้รับ histamine อย่างเดียว) histamine 10^{-6} ถึง 10^{-4} M ทำให้กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัว ความเข้มข้น 10^{-3} M กล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะหดตัวและตามด้วยการคลายตัวทันที (biphasic response) โดยพบว่ากล้ามเนื้อเรียบที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวของทั้งสองกลุ่มหดได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และขนาดความเข้มข้น 10^{-2} M กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้มากที่สุด โดยพบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวคลายตัวได้น้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

กลุ่มทดลอง (ให้ propranolol ก่อนให้ histamine) พบว่าได้ผลไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากกลุ่มควบคุมแต่ประการใด

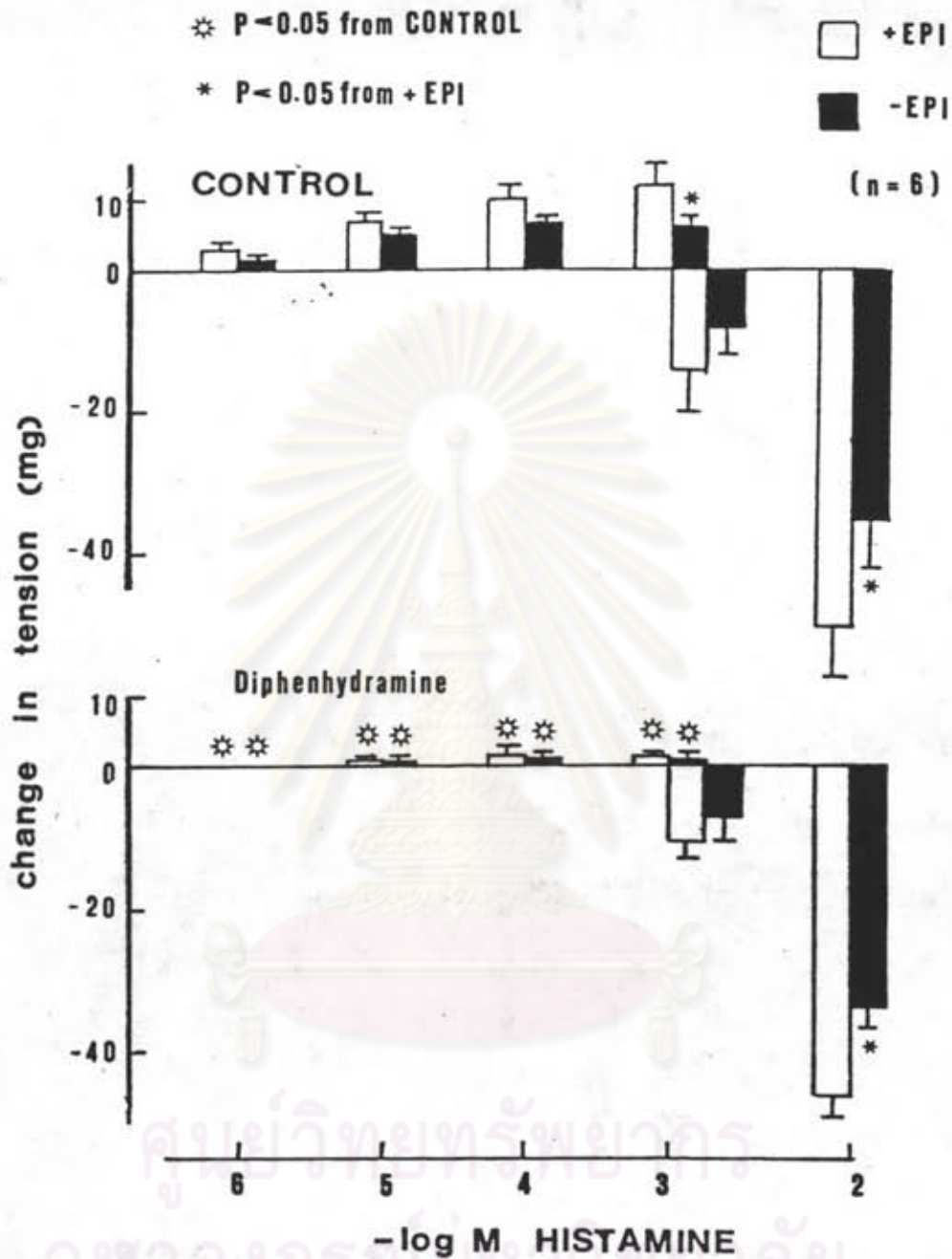
5.2 ผลของ diphenhydramine (รูปที่ 15)

กลุ่มควบคุม (ให้ histamine อย่างเดียว) ได้ผลเช่นเดียวกับกลุ่มควบคุมใน 5.1

กลุ่มทดลอง (ให้ diphenhydramine ก่อนให้ histamine) histamine ความเข้มข้น 10^{-6} ถึง 10^{-4} M กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ทั้งที่มีและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะหดตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ขนาดความเข้มข้น 10^{-3} M กล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะหดตัวและตามด้วยการคลายตัวทันที (biphasic response) โดยพบว่า กล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวหดตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) โดยการคลายตัวไม่เปลี่ยนแปลงจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดความเข้มข้น 10^{-2} M กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวได้น้อยกว่าที่มีเนื้อเยื่อบุผิวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และการคลายตัวของกล้ามเนื้อเรียบทั้งสองนี้ไม่เปลี่ยนแปลงจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

รูปที่ 14 แสดง cumulative log dose-response histogram ได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (-EPI) ด้วย histamine (บน) อย่างเดียว และ histamine หลังให้ propranolol (ล่าง) 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

รูปที่ 15 แสดง cumulative log dose-response histogram ได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (-EPI) ด้วย histamine (บน) อย่างเดียว และ histamine หลังให้ diphenhydramine (ล่าง) 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

5.3 ผลของ indomethacin (รูปที่ 16)

กลุ่มควบคุม (ให้ histamine อย่างเดียว) ได้ผลเช่นเดียวกับกลุ่มควบคุมใน 5.1

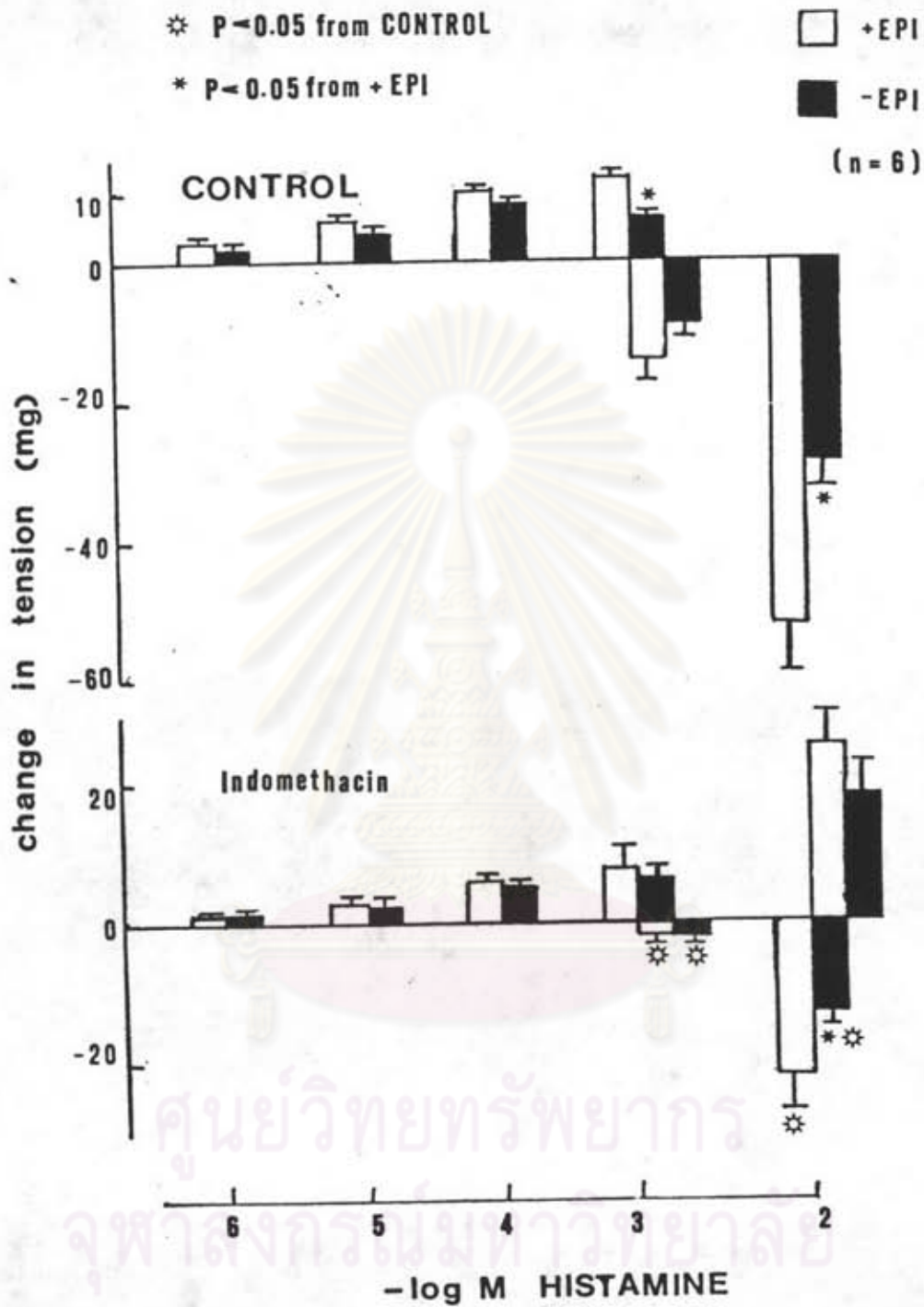
กลุ่มทดลอง (ให้ indomethacin ก่อนให้ histamine) พบว่า histamine ที่ความเข้มข้น 10^{-6} ถึง 10^{-4} M การหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังไม่แตกต่างจากกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ขนาดความเข้มข้น 10^{-3} M กล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังจะหดตัวและตามด้วยการคลายตัวทันที (biphasic response) โดยพบว่ากล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังคลายตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และขนาดความเข้มข้น 10^{-3} M พบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังจะคลายตัวและตามด้วยการหดตัวทันที (biphasic response) ซึ่งการคลายตัวจะน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังคลายตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังของกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่ความเข้มข้นนี้จะพบเฉพาะในกลุ่มทดลองเท่านั้น

5.4 ผลของ indomethacin ร่วมกับ diphenhydramine

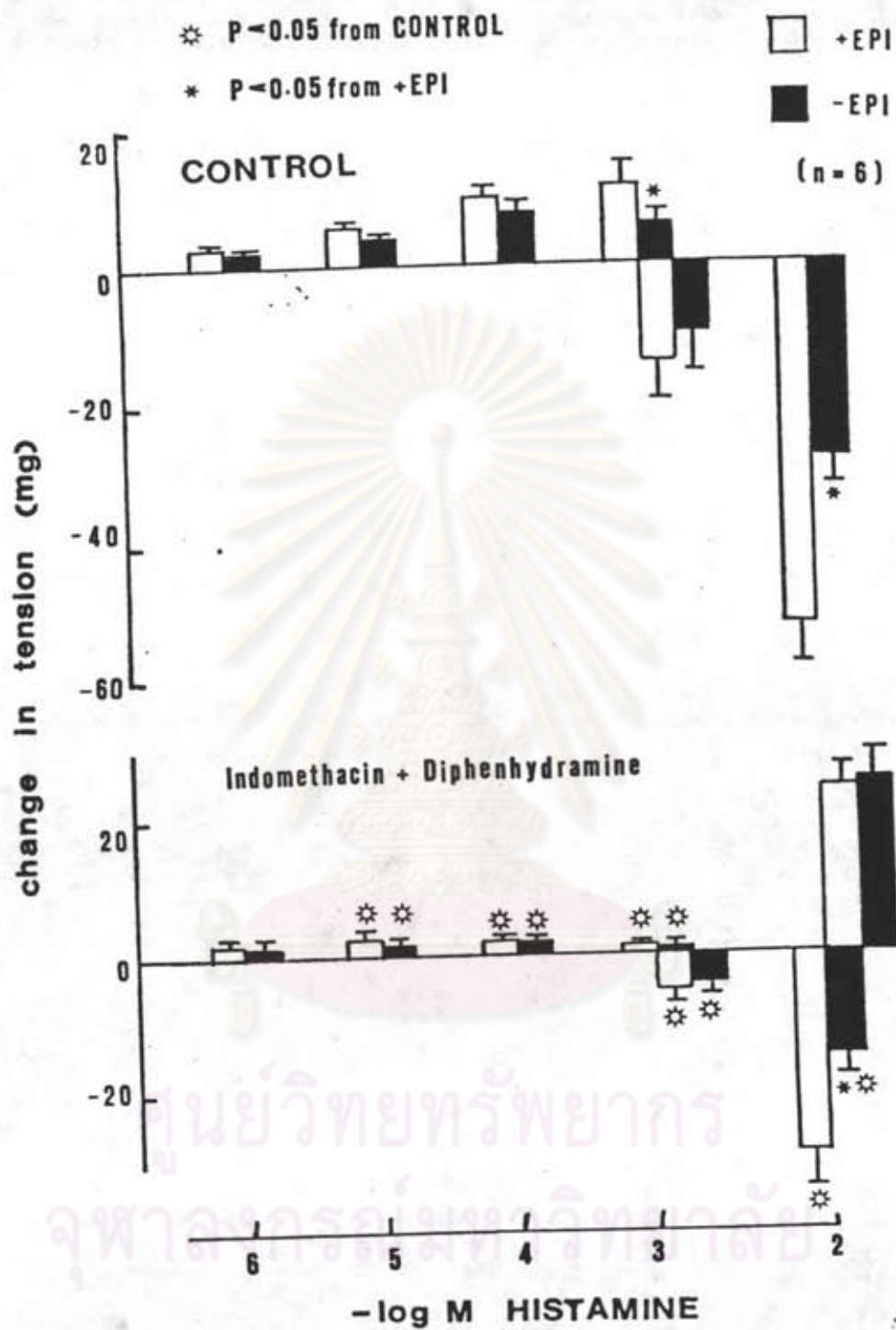
(รูปที่ 17)

กลุ่มควบคุม (ให้ histamine อย่างเดียว) ได้ผลเช่นเดียวกับกลุ่มควบคุมใน 5.1

กลุ่มทดลอง (ให้ indomethacin ร่วมกับ diphenhydramine ก่อนให้ histamine) histamine ความเข้มข้น 10^{-6} ถึง 10^{-4} M กล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่อที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังจะหดตัวได้น้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ที่ขนาดความเข้มข้น 10^{-3} M กล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อผิวหนังและไม่มีเนื้อเยื่อผิวหนังจะหดตัวและตามด้วยการคลายตัวทันที-

รูปที่ 16 แสดง cumulative log dose-response histogram ได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิว (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อบุผิว (-EPI) ด้วย histamine (บน) อย่างเดียว และ histamine หลังให้ indomethacin (ล่าง) 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

รูปที่ 17 แสดง cumulative log dose-response histogram ได้จากการกระตุ้นกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อเยื่อหุ้ม (+EPI) และไม่มีเนื้อเยื่อหุ้ม (-EPI) ด้วย histamine (บน) อย่างเดียว และ histamine หลังให้ diphenhydramine 10^{-5} ร่วมกับ indomethacin 10^{-5} M ที่อุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส แสดงในรูปของ mean $\pm$ SE.

(biphasic response) ซึ่งการหดตัวและการคลายของกล้ามเนื้อเรียบที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวในกลุ่มทดลองจะน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และที่ขนาดความเข้มข้น $10^{-3} M$ พบว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวและไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวจะคลายตัวและตามด้วยการหดตัวทันที (biphasic response) ซึ่งการคลายตัวจะน้อยกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) และกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ไม่มีเนื้อเยื่อบุผิวคลายตัวน้อยกว่ากล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่มีเนื้อเยื่อบุผิวของกลุ่มทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) ในการหดตัวของกล้ามเนื้อเรียบหลอดลมไก่ที่ความเข้มข้นนี้จะพบเฉพาะในกลุ่มทดลองเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย